

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СКЛАДНИК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Олександра КАШАБА, Світлана ЛЕХНІЦЬКА

Здобувач вищої освіти I курсу медичного факультету № 1

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність: Комунікативні навички фахівців громадського здоров'я є необхідним складником професійної підготовки. Зокрема, формування необхідних комунікативних компетентностей фахівців потребує засвоєння і вільне володіння термінами як медичними, так і юридичними, біологічними, екологічними. Засвоєння термінологічного матеріалу сприятимуть роботі з навчальними і довідниковими матеріалами та науковою літературою, а також забезпечуватимуть точність при веденні медичної документації або обробці соціальної інформації.

Мета: провести етимологічний аналіз термінологічних одиниць, що позначають систему визначальних понять в системі громадського здоров'я, вивчення яких сприяють формуванню базових теоретичних та практичних знань і навичок, а також розуміння змісту і сутності майбутнього фаху в системі охорони здоров'я.

Методи: описовий, зіставний, класифікаційний.

Матеріали: Lekhnitska S. I. The phenomenon of synonymy in the Greek and Latin origin pharmaceutical nomenclature: onomasiological and derivational aspects/ S.I. Lekhnitska// Thesis for Candidate degree in Philology, speciality 10.02.14 – the classical languages. Particular Indo-European languages. – Taras Shevchenko National University of Kyiv. – Kyiv, 2016. – 17p.; Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Брич В.В., Білак-Лук'янчук В.Й., Скрип В. В. Терміни в системі громадського здоров'я: термінологічний словник / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". – Ужгород : РІК-У, 2020 .

Результати: Набуттю комунікативної компетентності сприяє формування комунікативної грамотності, а саме, засвоєння норм, що діють

у мовній системі, і, відповідно, термінологічній підсистемі, що представлена фаховою лексикою, і потребує вивчення її значень і норм її використання. Фахова лексика громадського здоров'я представлена термінами здебільшого латинського та грецького походження. Сучасне громадське здоров'я – це злагоджена робота фахівців таких галузей як епідеміологія, біостатистика, фармація, ветеринарія, юриспруденція, соціологія, екологія та інших. Відповідно, термінологічні одиниці даних галузей складають систему понять громадського здоров'я.

Серед епідеміологічних термінів переважають терміни грецького походження, наприклад: **етиологія** (αιτιολογία- від грецького слова "aitiologia", що означає "вивчення причин, виникнення.) **епідемія** (επιδημία- від грецьких слів "epi-" (на) і "demos" (народ), отже означає "поширення серед народу."). Серед термінів латинського походження представлені: **інфекція** (infectio - від лат. "infectio", що означає зараження), **імунітет** (infectio - від лат. "infectio", що означає зараження), **вірус** (virus- від лат. "virus", що означає отрута або токсин). Також представлені терміни, у яких спостерігається поєднання грецької і латинської основи, наприклад: **віремія** (viraemia- комбіноване слово з латинських слів "virus" (вірус) і "haima" (грецьке слово, що означає кров), тобто наявність вірусу в крові.), **моноінфекція** (mono-infectio- комбіноване слово з латинського "mono-" (один) і "infectio" (зараження), тобто інфекція, викликана одним патогеном.)

Серед термінів біостатистики переважають терміни латинського походження, зокрема: **аспект** (aspectus - від лат. "aspectus", що означає "погляд" або "зовнішній вигляд."), **атрибут** (attributum- від лат. "attribuere", що означає "присвоювати" або "приписувати."), **валідність** (validitas- від лат. "validus", що означає "сильний" або "дійсний."). Грецького походження такі терміни: **аналіз** (ανάλυση- від грецького слова "analysis," що означає "розкладати на частини."), **діаграма** (διάγραμμα- від грецького слова "diagramma," що означає "малюнок" або "графік."), **критерій** (κρίτηριον - від грецького слова "kriterion," що означає "засіб судження."),

Серед економічних термінів переважають терміни латинського походження, наприклад: **амортизація** (amortizatio - від лат. "amortizare", що означає "погашати"), **аудит** (auditum- від лат. "auditus", що означає "слухання"), **депозит** (depositum- від лат. "depositum", що означає "вклад"), **дотація** (dotatio - від лат. "dotare", що означає "відпускати). До термінів грецького походження належать: **економіка** (οικονομία - від грецького слова "οικονομία," що означає "управління домом"), **діагностика** (διάγνωση- від грецького слова "diagnostikos," що означає "здатний розпізнавати".)

Серед юридичних термінів домінують терміни латинського походження: **адвокація** (advocatio- від лат. "advocare," що означає "запрошувати," або "заслуговуватися"), **арбітраж** (arbitratio- від лат. "arbitrare," що означає "виносити рішення), **конфлікт** (conflictus- від латинського "conflictus," що означає "зіткнення."). До термінів грецького походження належать: **автократія** (αυτοκρατία- від грецького "autokratia," що означає "самовладдя."), **демократія** (δημοκρατία- від грецького "demokratia," що означає "народовладдя."), **ксенофобія** (ξενοφοβία- від грецького "xenos" (чужинець) та "phobos" (страх).

Висновок: Проведений аналіз термінів, що позначають систему визначальних понять в системі громадського здоров'я, демонструє домінуючу роль латинської і давньогрецької мов як джерела термінотверення в сучасному світі. Вивчення латинськомовних і грецькомовних термінологічних одиниць сприяють формуванню базових теоретичних та практичних знань і навичок, а також розумінню змісту і сутності майбутнього фаху, зокрема і в системі охорони здоров'я. Засвоєння і вільне використання спеціальної фахової лексики сприятиме формуванню комунікативних компетентностей і міждисциплінарній інтеграції.